

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 26. september 2024
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Jonas Karlsen
Sagsnr.: 2022-02916
Dok.: 3390019

SAMLENOTAT

vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2015/2302 med henblik på at sikre en mere effektiv beskyttelse af rejsende og forenkle og præcisere visse aspekter af direktivet (Pakkerejsedirektivet)

Notatet er en opdateret version af grund- og nærhedsnotat af 14. februar 2024. Ændringer er markeret med en streg i margen.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

Kom (2023) 905

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 29. november 2023 et forslag til et nyt direktiv om ændring af det eksisterende pakkerejsedirektiv.

Formålet med direktivforslaget er – navnlig set i lyset af bl.a. covid-19-pandemien – at tilpasse det gældende pakkerejsedirektiv med henblik på at kunne håndtere fremtidige kriser, som kan påvirke rejsesektoren og turismen. Dette skal sikre, at pakkerejsedirektivet fortsat lever op til sit formål om at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og et velfungerende indre marked.

Det foreslås bl.a. at tilpasse vurderingen af, under hvilke omstændigheder rejsende har ret til at afbestille en pakkerejse forud for begyndelsen af pakkerejsen uden at betale noget afbestillingsgebyr i tilfælde af uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder, som væsentligt berører leveringen af pakkerejsen. Det foreslås i den forbindelse, at advarsler udstedt af myndigheder

kan udgøre vigtige elementer i vurderingen af, hvorvidt den rejsendes eller rejsearrangørens afbestilling/opsigelse er berettiget. I tilfælde af afbestilling m.v. i medfør af direktivets bestemmelser herom, foreslås det som noget nyt, at rejsearrangøren kan tilbyde rejsende at acceptere en voucher, som kan benyttes i forbindelse med en fremtidig pakkerejse, i stedet for at modtage refusion. Endvidere foreslås det at tilpasse og præcisere reglerne om beskyttelse mod rejsearrangørens insolvens eller konkurs, så beskyttelsen bliver mere effektiv og ensartet i EU.

Regeringen er bl.a. positiv over for intentionerne om at revidere pakkerejседirektivet, så det fortsat lever op til sit formål om at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og et velfungerende indre marked.

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet og er ikke omfattet af retsforbeholdet. Forslaget vil have lovgivningsmæssige konsekvenser, da der forventes at være behov for ændringer i pakkerejseloven og rejsegarantifondsloven, ligesom forslaget forventes at ville kunne medføre visse erhvervsøkonomiske konsekvenser for rejsesektoren og samtidig en forventet mindskelse af byrder for virksomhederne. Forslaget forventes ikke at medføre statsfinansielle konsekvenser.

Det ungarske formandskab har fremlagt et kompromisforslag, som regeringen samlet set kan acceptere. Det fremgår bl.a. af kompromisforslaget, at der lægges op til, at Kommissionens forslag om at begrænse rejsearrangørers opkrævning af forudbetalinger udgår.

2. Baggrund

Kommissionens rapport af 26. februar 2021 til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/2302 om pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer giver et overblik over, hvordan medlemsstaterne har gennemført pakkerejседirektivet i national ret, og hvordan det er blevet anvendt siden juli 2018. I rapporten fremhæves flere udfordringer, herunder dem, der opstod som følge af Thomas Cooks konkurs i 2019 og covid-19-pandemien.

I henhold til forbrugerdagsordenen fra november 2020 gennemførte Kommissionen en evaluering sideløbende med en konsekvensanalyse af pakkerejседirektivet.

Det fremgår af direktivforslaget, at det i evalueringen konkluderes, at direktivet stadig har EU-merværdi, og at målene var i overensstemmelse med de forventede behov hos rejsende og pakkerejsearrangører/formidlere, da direktivet blev vedtaget, og at de fortsat er relevante. Det fremgår endvidere, at udviklingen på markedet (hovedsageligt på grund af øget digitalisering og ændringer i forretningspraksis), praktiske erfaringer med anvendelsen af direktivet og problemer forårsaget af covid-19-pandemien imidlertid viste, at direktivet ikke fuldt ud opfylder visse forbrugerbehov (beskyttelse og refusion af forskudsbetalinger, visse reglers kompleksitet og fremlæggelse af oplysninger). I evalueringen konkluderes det derfor, at pakkerejsedirektivet kun har været delvist effektivt med hensyn til at bidrage til et velfungerende indre marked og opnå et højt og så ensartet forbrugerbeskyttelsesniveau som muligt.

De udfordringer, der blev identificeret i evalueringen, kan grupperes i tre hovedproblemer.

Det første problem er udfordringerne med refusion i forbindelse med aflyste pakkerejser, navnlig under en større krise.

Det andet problem er, at de rejsendes forudbetalinger ikke er tilstrækkeligt beskyttet mod rejsearrangørens konkurs eller insolvens.

Det tredje problem vedrører vanskeligheder med at gennemføre pakkerejsedirektivet.

Der blev således identificeret flere udfordringer med direktivet. Ved at ændre visse af definitionerne og tilføje bestemmelser bl.a. vedrørende vouchers, samt specificere visse elementer vedrørende afbestilling af pakkerejser som følge af uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder og insolvensbeskyttelse, vil direktivet ifølge Kommissionen kunne forbedres og forberedes på fremtidige kriser og anvendelse i normale tider.

På den baggrund har Kommissionen ved KOM (2023) 905 af 29. november 2023 fremsat forslag til en ændring af pakkerejsedirektivet. Forslaget er oversendt til Rådet den 17. januar 2024 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet. Det bemærkes, at Kommissionen ved KOM (2023) 752 og KOM (2023) 753 af

29. november 2023 tillige har fremsat to nye forordningsforslag vedrørende henholdsvis passagerrettigheder i forbindelse med multimodale rejser og håndhævelse af passagerrettigheder i Unionen. Det er væsentligt at fremhæve, at forordningsforslagene udelukkende omhandler personbefordring (f.eks. en kombination af en tog- og bustjeneste), mens pakkerejsedirektivet regulerer pakkerejser i form af en kombination af forskellige rejseydelser (f.eks. en pakkerejse, der kombinerer fly- og hotelophold).

3. Formål og indhold

Det overordnede mål med revisionen af direktivet er til enhver tid at styrke forbrugerbeskyttelsesniveauet, også i tilfælde af en større krise, og samtidig forbedre det indre markeds funktion i pakkerejsesektoren.

Der lægges i direktivforslaget op til, at området fortsat totalharmoniseres, da de spørgsmål, forslaget regulerer, kun kan løses på passende vis på EU-plan. Medlemsstaterne må derfor ikke indføre strengere eller lempeligere regler end dem, der er fastsat i forslaget.

På den baggrund foreslår Kommissionen, at der i det gældende pakkerejse-direktiv foretages en række ændringer.

De centrale elementer i forslaget gennemgås nærmere i det følgende.

Det ungarske formandskab har præsenteret sit foreløbige udkast af 10. juli 2024 til kompromistekst. De centrale ændringer i forhold til Kommissionens forslag er gengivet og fremhævet i de enkelte afsnit nedenfor. Rådets kommende indstilling vil kunne indeholde ændringer i forhold til formandskabets udkast til kompromistekst.

3.1. Formål og anvendelsesområde (artikel 1 og 2)

Direktivets formålsbestemmelse udvides til – foruden at fastslå formålet om at bidrage til et effektivt indre marked og et højt og ensartet niveau af forbrugerbeskyttelse – også at omfatte visse aspekter af aftaler mellem rejsearrangører og tjenesteudbydere.

I forlængelse af ændringen af formålsbestemmelsen udvides anvendelsesområdet tilsvarende, således at direktivet – foruden at omfatte pakkerejser, der udbydes til salg eller sælges af erhvervsdrivende til rejsende – tillige omfatter rejsearrangørers ret til refusion over for rejsetjenesteudbydere i

tilfælde af aflysning eller manglende levering af en ydelse, der er en del af en pakkerejse.

Ændringerne af pakkerejsedirektivets formålsbestemmelse og anvendelsesområde skal ses i sammenhæng med direktivforslagets artikel 22, stk. 2, som indfører en refusionsret mellem rejsearrangøren og tjenesteudbydere, jf. pkt. 3.11 nedenfor.

3.2. Definitioner (artikel 3)

Forslaget indeholder bl.a. en præcisering af begrebet ”pakkerejse”.

Det foreslås, at det præciseres, at en pakkerejse også kan bestå af en kombination af mindst to forskellige typer rejseydelser med henblik på den samme rejse eller ferie, hvis ydelserne, uanset om der indgås særskilte aftaler med forskellige leverandører af rejseydelser, købes hos forskellige erhvervsdrivende gennem forbundne onlinebestillingsprocedurer, hvor den rejsendes personoplysninger videregives af den erhvervsdrivende, med hvem den første aftale er indgået, til en eller flere andre erhvervsdrivende, og aftalen med sidstnævnte er indgået senest 24 timer efter bekræftelse af den første aftale. Det kunne f.eks. efter omstændighederne være et flyselskabs hjemmeside, hvor den rejsende via et link kan købe andre rejseydelser, såfremt den rejsendes ”personlige oplysninger” (som defineret i databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1) videregives af flyselskabet på den måde, der er anført i bestemmelsen.

Desuden ændres det gældende væsentlighedskriterium i relation til turistydelse til et procentuelt kriterium. Det vil sige, at en kombination af rejseydelser, hvor højst én type rejseydelse, f.eks. indkvartering, sammensættes med en eller flere turistydelse, f.eks. entré til en koncert eller en sportsbegivenhed, ikke er en pakkerejse, hvis sidstnævnte ydelser: a) ikke udgør mindst 25 pct. af kombinationens værdi og ikke annonceres som eller på anden måde udgør en væsentlig bestanddel af kombinationen, eller b) først er udvalgt og købt, efter at leveringen af den pågældende rejseydelse (f.eks. indkvarteringen), er påbegyndt. De gældende definitioner af, hvad der udgør henholdsvis en rejseydelse og en turistydelse foreslås ikke ændret.

Endelig foreslås det, at ”sammensatte rejsearrangementer” kan udgå fra direktivets anvendelsesområde, eller alternativt at begrebet simplificeres. Et sammensat rejsearrangement er f.eks. en kombination af forskellige typer rejseydelser, som ikke falder ind under definitionen af en pakkerejse, hvor

en erhvervsdrivende, som er part i en aftale om levering af en rejseydelse og modtager betalinger fra eller på vegne af en rejsende, opfordrer en rejsende til at bestille supplerende typer rejseydelser fra en anden erhvervsdrivende med henblik på den samme rejse eller ferie, og hvor aftalen om levering af en supplerende rejseydelse indgås senest 24 timer efter, at bestillingen af den første aftale er bekræftet.

Med formandskabets kompromisforslag lægges der således op til en mulighed for, at pakkerejsedirektivet alene skal vedrøre egentlige pakkerejser.

3.3. Oplysningsforpligtelser (artikel 5)

Efter det gældende pakkerejsedirektiv skal rejsearrangøren, og når pakkerejsen sælges gennem en formidler også formidleren, give en række oplysninger til den rejsende inden aftalens indgåelse.

Det foreslås, at der skal gives information om, at den rejsende kan afbestille en pakkerejse uden at betale afbestillingsgebyr i tilfælde af uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder, som væsentligt berører leveringen af pakkerejsen, jf. artikel 12, stk. 2. Det foreslås endvidere, at henvisningen til artikel 5 a vedrørende betalinger udgår, jf. nærmere herom nedenfor.

3.4. Betalinger (artikel 5 a)

Kommissionens forslag indeholdt bl.a. en bestemmelse om, at der indførtes en regel om begrænsning af den rejsendes forudbetaling. Det blev således foreslået, at rejsearrangøren eller, hvor det er relevant, formidleren, som udgangspunkt ikke måtte opkræve betaling af et depositum på mere end 25 pct. af den samlede pris for pakkerejsen og ikke måtte kræve betaling af restbeløbet tidligere end 28 dage før pakkerejsens begyndelse.

Den foreslåede bestemmelse vedrørende begrænsning af forudbetalinger udgår i henhold til kompromisforslaget fra direktivforslaget.

3.5. Indholdet af aftaler om pakkerejser (artikel 7)

Efter det gældende pakkerejsedirektiv stilles der krav til indholdet af aftaler om pakkerejser og til de dokumenter, som skal udleveres inden pakkerejsens begyndelse. Aftalerne skal f.eks. være affattet i et almindeligt og forståeligt sprog, og rejsearrangøren eller formidleren skal ved indgåelsen af aftalen om en pakkerejse eller hurtigst muligt derefter give den rejsende en kopi eller bekræftelse af aftalen på et varigt medium. Herudover gælder der – i

tillæg til forpligtelserne efter artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra a)-h) – en række krav til, hvilke oplysninger der skal fremgå af aftalen.

Det foreslås, at den gældende informationspligt udvides til også at omfatte oplysninger om, at rejsearrangøren er ansvarlig for eventuel refusion som følge af opsigelse eller ændring af en aftale, og hvis det er relevant, at den rejsende også kan kontakte rejsearrangøren via formidleren.

Derudover foreslås det, at det relevante oplysningsskema, jf. forslagetets bilag I, skal vedlægges aftalen, og at aftalen skal indeholde en klar henvisning til oplysningsskemaet.

3.6. Opsigelse af aftalen om en pakkerejse og fortrydelsesret inden pakkerejsens begyndelse (artikel 12)

Efter det gældende pakkerejsedirektiv kan rejsende opsiges en pakkerejse inden pakkerejsens begyndelse, og hvis det følger af aftalen, kan rejsearrangøren kræve et rimeligt gebyr herfor. Den rejsende kan endvidere opsiges en pakkerejse inden pakkerejsens begyndelse, hvis der på rejsedestinationen eller i umiddelbar nærhed heraf indtræffer uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder (f.eks. alvorlige sikkerhedsproblemer, betydelige risici for menneskers sundhed eller naturkatastrofer), som væsentligt berører leveringen af pakkerejsen eller befordringen af passagerer til destinationen. I disse tilfælde har den rejsende krav på tilbagebetaling af samtlige beløb, der er betalt i henhold til aftalen.

Det foreslås i vidt omfang at videreføre denne bestemmelse. Det foreslås dog at udvide bestemmelsens anvendelsesområde til at vedrøre både omstændigheder, der indtræffer på rejsedestinationen eller i umiddelbar nærhed heraf samt på den rejsendes afrejsested. Derudover tilføjes det, at den rejsende kan opsiges aftalen, når det *med rimelighed kan forventes*, at opfyldelsen af aftalen om pakkerejsen vil blive væsentligt berørt af uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder. Kommissionens forslag om at bestemmelsens anvendelsesområde tillige skulle omfatte omstændigheder på den rejsendes bopælssted udgår i henhold til kompromisforslaget.

Kommissionen foreslog herudover, at det tilføjes i bestemmelsen, at officielle advarsler udstedt af myndighederne i afrejsemedlemsstaten eller i den rejsendes bopælsland eller destinationsland mod at rejse til en bestemt destination eller det forhold, at rejsende vil være underlagt alvorlige restriktioner på rejsedestinationen eller i bopæls- eller afrejsemedlemsstaten, når de

vender tilbage fra rejsen eller ferien, skal udgøre vigtige elementer, der skal tages i betragtning ved vurderingen af, om det er berettiget at opsige aftalen i tilfælde af uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder.

Med formandskabets kompromisforslag lægges der op til, at betydningen af officielle rejseadvarsler i stedet fremhæves i præambelbetragtningerne til direktivforslaget.

Definitionen af, hvad der udgør uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder, foreslås ikke ændret, og det må derfor antages, at hvis den rejsende f.eks. som følge af en officiel myndighedsadvarsel, udstedt før købet af rejsen, er bekendt med en situation på destinationen, eller situationen er almindeligt kendt, kunne situationens konsekvenser være afværget i og med, at den rejsende kunne have undladt at bestille rejsen, og den rejsende vil derfor ikke i sådanne situationer kunne opsige aftalen i medfør af bestemmelsen med henvisning til advarslen.

Endvidere foreslås det at opretholde rejsearrangørens forpligtelse til at refundere beløb til rejsende uden unødigt ophold og senest 14 dage efter, at aftalen om pakkerejsen er opsagt. Det foreslås dog i den forbindelse, at det tilføjes, at dette skal ske, uanset om den rejsende specifikt anmoder om refusion.

Endelig foreslås det, at hvis medlemsstaterne indfører eller anvender ordninger til at sikre, at rejsende får refunderet betalinger inden for ovennævnte tidsfrist, når pakkerejsen f.eks. opsiges i tilfælde af uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder, skal medlemsstaterne meddele sådanne ordninger til Kommissionen og de centrale kontaktpunkter i de øvrige medlemsstater. Medlemsstaterne må kun i ekstraordinære og behørigt begrundede tilfælde bidrage til finansieringen af sådanne ordninger, og medfinansieringen er betinget af godkendelse heraf i henhold til EU's statsstøtteregele.

Med formandskabets kompromisforslag foreslås det, at henvisningen til EU's statsstøtteregele udgår fra bestemmelsens ordlyd, da omtalen af statsstøtteregele fremgår af præambelbetragtningerne.

3.7. Vouchers (artikel 12 a)

Efter det gældende pakkerejsedirektiv er der ikke fastsat krav til brugen af vouchers.

Det foreslås, at rejsearrangøren i de tilfælde, hvor en aftale opsiges, kan give den rejsende mulighed for at acceptere en voucher, som kan anvendes til en fremtidig pakkerejse eller enhver anden rejse, i stedet for at modtage refusion. Før den rejsende accepterer voucheren, skal rejsearrangøren bl.a. klart og tydeligt på skriftligt grundlag informere den rejsende om, at den rejsende har ret til refusion inden for 14 dage og ikke er forpligtet til at acceptere voucheren. Der skal endvidere oplyses om den rejsendes øvrige rettigheder i forbindelse med vouchere.

Herudover foreslås det, at der bl.a. skal stilles krav til, at værdien af den tilbudte voucher som minimum skal svare til det beløb, som den rejsende har ret til at få refunderet.

Det foreslås endvidere, at der fastsættes krav om bl.a. voucherens gyldighedsperiode, og om at rejsearrangøren – i tilfælde, hvor voucheren ikke indløses inden for dens gyldighedsperiode – hurtigst muligt og senest 14 dage efter at voucheren er udløbet, skal refundere det beløb, der er angivet i voucheren, uden at den rejsende skal anmode herom. Endelig foreslås det, at der fastsættes krav om muligheden for overdragelse af voucheren til en anden rejsende uden yderligere omkostninger, samt om at vouchere skal omfattes af beskyttelse mod rejsearrangørens konkurs eller insolvens.

Med formandskabets kompromisforslag fremgår en række yderligere rettigheder og forpligtelser i forbindelse med brugen af vouchers. Det følger bl.a. af kompromisforslaget, at den rejsende kan indløse en del af en voucher og f.eks. kræve refusion af den resterende del. Desuden stilles der flere krav til voucherens indhold.

3.8. Omfanget og effektiviteten af beskyttelsen mod konkurs og insolvens (artikel 17)

Efter det gældende pakkerejsedirektiv skal medlemsstaterne sikre, at rejsearrangører stiller garanti for, at alle betalinger foretaget af eller på vegne af rejsende refunderes i tilfælde af rejsearrangørers insolvens eller konkurs.

Det foreslås, at disse regler videreføres, men at garantien udvides til også at omfatte vouchere, som den rejsende har modtaget, og krav på refusion af forudbetalinger, der er opstået før rejsearrangørens insolvens eller konkurs. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor pakkerejsen er retmæssigt afbestilt eller opsagt af den rejsende eller rejsearrangøren, og hvor rejsearrangøren

efterfølgende bliver insolvent eller går konkurs, inden forudbetalingen er refunderet.

Det foreslås præciseret, at garantien skal være tilstrækkelig til, at den til enhver tid kan dække udgifter til refusion, hjemtransport og vouchere. Det betyder, at dækningens omfang skal tage højde for de perioder, hvor rejsearrangøren ligger inde med de største beløb, og at beløbene kan stige som følge af forventninger om en større mængde solgte pakkerejser i en given periode.

Det foreslås endvidere præciseret, at medlemsstaterne skal føre tilsyn med rejsearrangørens insolvensbeskyttelsesordninger og overvåge markedet for beskyttelse i tilfælde af konkurs eller insolvens.

Kommissionen foreslog derudover, at medlemsstaterne kan fastsætte et andet beskyttelsesniveau, hvis det er nødvendigt. Det kan f.eks. være en reservefond. I så fald bør finansieringen som udgangspunkt ske via bidrag fra rejsearrangørerne. Med formandskabets kompromisforslag lægges der op til, at denne del af bestemmelsen udgår, da medlemsstaternes mulighed for at kræve f.eks. en reservefond som supplement til konkursbeskyttelsen og betingelserne for finansieringen heraf allerede fremgår af præambelbetragtningerne.

Med formandskabets kompromisforslag bliver det præciseret, at insolvensbeskyttelsen også skal omfatte prisreduktioner. Det må som udgangspunkt lægges til grund, at prisreduktioner f.eks. kan vedrøre krav på et forholdsmæssigt afslag i anledning af mangler ved den afholdte pakkerejse, hvorefter sådanne krav vil skulle være dækket af insolvensgarantien i tilfælde af rejsearrangørens efterfølgende konkurs.

Kommissionen foreslog oprindeligt en tidsfrist på 3 måneder for, hvornår tilbagebetalinger skal ske som følge af rejsearrangørens insolvens eller konkurs. Med formandskabets kompromisforslag er denne frist forlænget til 9 måneder. Medlemsstaterne kan dog vælge at fastsætte en kortere tilbagebetalingsfrist.

Herudover fremgår det af formandskabets kompromisforslag, at rejsearrangører skal informere de rejsende i tilfælde af insolvens uden unødigt ophold og sørge for at relevant information om insolvensgarantien stilles til

rådighed for de rejsende, herunder f.eks. kontaktoplysninger vedrørende den kompetente garantifond.

3.9. Gensidig anerkendelse af beskyttelse mod konkurs eller insolvens og administrativt arbejde (artikel 18)

Det foreslås at videreføre de gældende regler om gensidig anerkendelse af beskyttelse mod konkurs eller insolvens og administrativt samarbejde.

3.10. Insolvensbeskyttelse og oplysningskrav i forbindelse med sammensatte rejsearrangementer (artikel 19)

Det gældende pakkerejsedirektiv indeholder særskilte regler om sammensatte rejsearrangementer.

Kommissionen foreslog at videreføre de gældende regler om beskyttelse mod insolvens eller konkurs i forbindelse med sammensatte rejsearrangementer. En erhvervsdrivende, der opfordrer rejsende til at indgå en aftale om en anden type rejseydelse, skal dermed fortsat stille garanti for refusion af alle betalinger, der modtages af den rejsende.

Det blev i den forbindelse foreslået, at når en erhvervsdrivende opfordrer en rejsende til at indgå en aftale om en anden type rejseydelse, herunder når den erhvervsdrivende ikke er etableret i en medlemsstat, men på en hvilken som helst måde retter sådan virksomhed mod en medlemsstat, skal den erhvervsdrivende forsyne den rejsende med det relevante standardoplysningskema, jf. det foreslåede bilag II, i behørigt udfyldt form. Skemaet skal udleveres i klar og tydelig form.

Endvidere blev det foreslået, at hvis den erhvervsdrivende ikke overholder kravene ovenfor, finder visse af de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i relation til rejsearrangører, anvendelse med hensyn til de rejseydelser, der indgår i det sammensatte rejsearrangement.

Herudover foreslog Kommissionen, at når der udarbejdes et sammensat rejsearrangement, skal den erhvervsdrivende, som indgår aftalen om en anden type rejseydelse, underrette den erhvervsdrivende, som opfordrede den rejsende til at indgå en sådan aftale, herom.

Den foreslåede bestemmelse vedrørende sammensatte rejsearrangementer svarer i vid udstrækning til den tilsvarende bestemmelse i det gældende pak-

kerejsedirektiv og skal ses i sammenhæng med, at Kommissionen foreslog at simplificere definitionen af begrebet, jf. pkt. 3.2 ovenfor.

Med formandskabets kompromisforslag lægges der op til en mulighed for, at begrebet sammensatte rejsearrangementer kan udgå fra direktivets anvendelsesområde. Det vil indebære, at artikel 19 tilsvarende udgår fra direktivet.

3.11. Rejsearrangørens ret til regres og refusion (artikel 22)

Det foreslås at videreføre det gældende pakkerejsedirektivs regler om rejsearrangørens eller formidlerens ret til regres. I forlængelse heraf foreslås det, at en tjenesteudbyder, der aflyser en ydelse, som er en del af en pakkerejse, eller ikke leverer den pågældende ydelse, inden for syv dage skal refundere rejsearrangøren enhver betaling, som denne har foretaget for ydelsen. Formålet hermed er at højne sikkerheden for, at rejsearrangører kan efterleve deres forpligtelse til at tilbagebetale beløb til rejsende senest inden for 14 dage i de tilfælde, hvor selve aftalen om en pakkerejse også opsiges.

3.12. Direktivets ufravigelige karakter (artikel 23)

Det fremgår bl.a. af pakkerejsedirektivets artikel 23, at rejsende ikke kan give afkald på de rettigheder, der tilkommer dem i henhold til de nationale foranstaltninger, der gennemfører direktivet. Aftalevilkår og erklæringer fra den rejsende, som direkte eller indirekte indebærer et afkald på eller en begrænsning i de rettigheder, der er tillagt rejsende i henhold til direktivet, eller som har til formål at omgå anvendelsen af dette direktiv, er ikke bindende for den rejsende.

Med kompromisforslaget bliver det foreslået, at pakkerejsedirektivets ufravigelige karakter også skal finde anvendelse i forholdet mellem rejsearrangører og tjenesteudbydere i forhold til rejsearrangørens refusionsret, jf. den foreslåede artikel 22. Forslaget vil indebære, at det ikke vil være muligt ved aftale at fravige tjenesteudbyderes forpligtelse til inden for syv dage at refundere rejsearrangøren enhver betaling, som denne har foretaget for ydelsen, når en tjenesteudbyder aflyser en ydelse, som er en del af en pakkerejse, eller ikke leverer den pågældende ydelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i forslaget anført, at det er nødvendigt, at reguleringen af pakkerejser sker på EU-plan, da de rettigheder, direktivforslaget indebærer, ikke kan blive opnået på mellemstatsligt niveau. Det anføres desuden, at det skal sikres, at rejsende i EU har en høj og ensartet beskyttelse, hvilket vil bidrage til funktionen af det indre marked.

Pakkerejser tilhører en grænseoverskridende sektor, idet de rejsende rejser til udlandet, men også fordi pakkerejser sælges til rejsende af rejsearrangører med hjemsted i andre lande. Revisionen af pakkerejsedirektivet har til formål at modernisere de nuværende regler og løse de problemer, der blev påpeget i evalueringen.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering. Nærhedsprincippet anses således for at være overholdt.

6. Gældende dansk ret

6.1. Pakkerejseloven

Pakkerejsedirektivet er implementeret i pakkerejseloven (jf. lov nr. 1666 af 26. december 2017 om pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer).

Pakkerejseloven fastsætter de regler, der gælder for pakkerejser, som udbydes eller sælges til rejsende af erhvervsdrivende, og for sammensatte rejsearrangementer, der formidles til rejsende af erhvervsdrivende. Loven gælder dog ikke for pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer, der 1) er af en varighed på under 24 timer, medmindre de omfatter overnatning, 2) udbydes eller formidles lejlighedsvis og på nonprofitbasis til en begrænset gruppe rejsende eller 3) købes på grundlag af en generel aftale mellem erhvervsdrivende om køb af forretningsrejser.

Pakkerejseloven indeholder bl.a. definitioner af, hvad der forstås ved begreberne »pakkerejse«, »sammensat rejsearrangement«, »rejseydelse«, »rejsearrangør«, »formidler«, »erhvervsdrivende«, »uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder« m.v.

Pakkerejseloven fastsætter således de rettigheder og forpligtelser, der gælder for pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer.

Loven indeholder bl.a. regler om oplysningsforpligtelser, ændringer af aftalen inden pakkerejsens begyndelse, herunder rejsendes afbestillingsrettigheder, tilbagebetalingskrav samt øvrige ændringer af aftalen.

Desuden fastsætter loven regler om levering af pakkerejsen og rejsearrangørens ansvar herfor, mangler ved pakkerejsen og rejsendes rettigheder i anledning af mangler ved pakkerejsen.

Endvidere indeholder loven et særligt kapitel om erhvervsdrivendes forpligtelser i relation til sammensatte rejsearrangementer samt bestemmelser om bl.a. regresret, forbrugeraftalelovens anvendelse på rejsende og strafansvar for overtrædelse af visse af lovens bestemmelser.

6.2. Rejsegarantifondsloven

Pakkerejsedirektivets bestemmelser om insolvensbeskyttelse er gennemført ved lov nr. 1678 af 26. december 2017 om ændring af en rejsegarantifond (rejsegarantifondsloven). Loven hører under Erhvervsministeriets område.

Rejsegarantifonden er en privat selvejende institution, der yder rejsekunder bistand ved konkurs, hvis de har købt en pakkerejse, et sammensat rejsearrangement eller en enkeltstående flybillet omfattet af fondens dækning. Rejsegarantifondens formue er opbygget gennem bidrag fra Rejsegarantifondens medlemmer.

Rejsegarantifonden tilbagebetaler bl.a. det beløb, som kunden har betalt for rejsen, hvis rejsen ikke kan påbegyndes på grund af rejsearrangørens økonomiske forhold.

Rejsegarantifonden sørger endvidere for hjemtransport, hvis pakkerejseskunden ikke er sikret en passende hjemtransport som følge af rejsearrangørens økonomiske forhold.

Rejsegarantifonden har siden 1996 haft praksis for at dække rejsendes forudbetalinger for pakkerejser, hvilket også gælder, selvom den manglende udførelse ikke er en direkte følge af rejsearrangørens insolvens. Rejsegarantifonden dækker således også vouchers og pakkerejser, der er retmæssigt aflyst af rejsearrangøren eller den rejsende før rejsearrangørens insolvens, men hvor den rejsende endnu ikke har fået refunderet de forudbetalinger, der er foretaget ved pakkerejsen, før konkursen indtraf. Denne praksis havde dog ikke forud for covid-19-pandemien noget større omfang.

Rejsegarantifonden fører tilsyn med rejseudbydere og kræver bl.a. en garantistillelse fra rejseudbydere. Garantien skal være med til at dække fondens tab i konkurssituationer. Rejsegarantifonden kan kræve en forhøjet garantistillelse af en rejseudbyder, hvis der vurderes at være risiko for, at rejseudbyderen kan gå konkurs på baggrund af dennes økonomiske forhold. Erhvervsministeriet fører desuden i dag et vist tilsyn med Rejsegarantifonden og den gældende insolvens- og konkursbeskyttelse i Danmark på området for pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer.

7. Konsekvenser

7.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Direktivforslaget vil – forudsat at det vedtages i sin foreliggende form – medføre behov for ændringer i pakkerejse-loven og rejsegarantifondsloven.

Der vil bl.a. være behov for at ændre i de eksisterende definitioner (f.eks. pakkerejse og sammensat rejsearrangement) og at ændre i en række af lovens bestemmelser, herunder bestemmelserne om oplysningsforpligtelser, uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder samt tilbagebetalinger. Derudover vil der være behov for at tilføje nye regler om bl.a. vouchers og rejsearrangørens tilbagebetalingskrav over for involverede tjenesteudbydere.

7.2. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Direktivforslaget betyder, at medlemsstaterne vil være forpligtet til at føre tilsyn med rejsearrangørers ordninger til beskyttelse mod konkurs eller insolvens og overvåge markedet for beskyttelse mod konkurs eller insolvens. Eftersom de gældende regler på området allerede kræver et vist niveau af beskyttelse mod konkurs eller insolvens, vurderes det på nuværende tidspunkt, at dette tilsyn ikke vil medføre statsfinansielle konsekvenser.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter, som følge af EU-retsakter, afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen forventer, at forslaget vil medføre visse omkostninger for rejsearrangører og tjenesteudbydere, som kan væltes over på forbrugerne.

Direktivforslaget forventes imidlertid også at mindske byrden for virksomhederne, navnlig som følge af større juridisk klarhed og forenkling.

Det er Justitsministeriets umiddelbare vurdering, at rejsearrangører vil opnå fordele ved det nye krav om hurtig tilbagebetaling fra involverede tjenesteudbydere samt muligheden for at tilbyde vouchers til rejsende i stedet for tilbagebetaling. Derimod vil tjenesteudbydere som f.eks. hoteller m.v. blive pålagt en meget hurtig refusionsforpligtelse over for rejsearrangører i tilfælde af aflysning eller manglende levering af en ydelse, som er en del af en pakkerejse, hvilket må forventes at kunne medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser.

De administrative konsekvenser ved ovenstående kan dog ikke kvantificeres endeligt. Det skyldes, at de konkrete konsekvenser vil afhænge af den endelige udmøntning af direktivet og den danske implementering.

I henhold til direktivforslagets artikel 17 vedrørende omfanget og effektiviteten af beskyttelsen mod konkurs og insolvens har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen oplyst, at denne del af forslaget ikke vil medføre statsfinansielle konsekvenser. Det forventes dog, at denne del af forslaget vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser for rejsearrangørerne. Disse omkostninger må forventes helt eller delvist at blive overvæltet på forbrugerne. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ikke mulighed for at foretage en kvalificeret vurdering af, hvor store erhvervsøkonomiske konsekvenser forslaget vil have, men Rejsegarantifonden har supplerende oplyst, at de også vurderer, at forslaget vil medføre visse erhvervsøkonomiske konsekvenser, fordi fonden vil skulle dække mere, end de hidtil har gjort, såfremt insolvensbeskyttelsen udvides.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det forventes, at forslaget vil føre til en bedre beskyttelse af danske forbrugere (rejsende), bl.a. fordi forslaget bidrager til afklaring af en række uklarheder i pakkerejselovgivningen i lyset af samfundsudviklingen, herunder fremkomsten af nye verdensomspændende kriser.

7.3 Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget skønnes at bidrage til et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i EU og Danmark og at fremme et funktionsdygtigt indre marked for turisme.

8. Høring

Forslaget har i perioden fra den 18. januar 2024 til den 25. januar 2024 været sendt i høring i specialudvalgene for henholdsvis politimæssigt og retligt samarbejde, og for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål samt for transport. Der er modtaget høringssvar fra Danmarks Rejsebureau Forening (DRF), Danske Rederier, Dansk Erhverv (DE), Dansk Luftfart og DI Transport, Dansk PersonTransport, Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR), Forbrugerrådet Tænk, Forsikring & Pension, Rejsearrangører i Danmark (RID) og Trafikstyrelsen.

Generelle bemærkninger

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF), Dansk Erhverv (DE) og Rejsearrangører i Danmark (RID) bemærker, at organisationerne tillægger den forbrugerbeskyttelse, som ligger i pakkerejser, stor værdi og betydning, og at der i forbindelse med revisionen af pakkerejsedirektivet bør fokuseres på, hvordan rejsebranchen også fremover kan sikre, at alle rejsende kan føle sig trygge, når de køber en pakkerejse. Organisationerne bemærker samtidig, at det skal sikres, at revisionsforslagets bestemmelser ikke bør være konkurrenceforvridende, og at der skal eksistere proportionalitet mellem den rejsendes reelle beskyttelsesbehov og de pligter for rejsearrangøren, som foreslås indført.

Organisationerne bemærker endvidere, at direktivforslaget i betydelig grad er bagud skuende og bærer præg af erfaringer fra Covid-19-pandemien, hvilken var en helt ekstraordinær situation. Endelig bemærkes det, at mange af udfordringerne, som forslaget adresserer, er en direkte konsekvens af medlemslandenes forskelligartede implementering og håndhævelse af det gældende pakkerejsedirektiv.

Danske Rederier har umiddelbart ingen bemærkninger til forslaget, idet organisationen lægger til grund, at der med de foreslåede ændringer ikke ændres på, at indkvartering natten over som en del af passagertransport, hvor den primære del består af transport, ikke betragtes som en rejseydelse i sig selv.

Dansk Luftfart og DI Transport vurderer, at det foreslåede ikke vil tilbyde de rejsende en bedre beskyttelse i praksis end beskyttelsen efter det gældende pakkerejsedirektiv, og at rejseudbydere vil stå tilbage med markant forringede vilkår på flere områder. I den forbindelse bemærker organisationerne, at forslaget som helhed ikke er tilstrækkeligt proportionalt.

Dansk PersonTransport anerkender betydningen af at styrke forbrugerbeskyttelsen i EU og opretholde et velfungerende indre marked, og derfor støtter organisationen også det overordnede formål om at forbedre forbrugerbeskyttelsen og retssikkerheden inden for pakkerejsebranchen. Organisationen har dog også visse bekymringer og opfordrer bl.a. til, at nye krav balanceres med hensyn til virksomheders operationelle størrelse og kapacitet, og at der særligt tages højde for, hvordan nye krav påvirker SMV'erne. Endvidere bemærker organisationen, at den foreslåede revision skal tage hensyn til og understøtte den fortsatte digitaliseringen i turistbranchen.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) vurderer, at direktivforslaget medfører administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv, men at disse ikke kan kvantificeres på nuværende tidspunkt.

Forbrugerrådet Tænk bemærker bl.a., at organisationen overordnet støtter forslaget og vurderer, at det vil styrke forbrugerrettighederne ved køb af pakkerejser. Organisationen anfører dog en række elementer, som ligeledes ønskes reguleret, herunder at direktivet også bør omfatte rejser, som har en varighed på under 24 timer, og at der bør indføres en fortrydelsesret.

Forsikring & Pension bemærker, at forslaget ikke indeholder en præcisering af begrebet ”væsentlig mangel”, hvilket Forsikring & Pension vurderer vigtigt i forhold til ophævelse af en aftale om en pakkerejse. Forsikring & Pension er af den opfattelse, at der er et behov for, at der sker en præcisering af begrebet i lyset af, at der har hersket uenighed om, hvorvidt et sygdomsudbrud såsom Covid-19 har udgjort en væsentlig mangel. Hvis der skulle opstå en pandemi igen, er det efter branchens opfattelse lige så vigtigt, at der er klare regler for, hvornår man kan ophæve aftalen og rejse hjem, som det er at kunne afbestille rejsen.

Trafikstyrelsen bemærker, at beskyttelsen i artikel 17 ikke eksisterer i forordning 261/2004 om passagerrettigheder, hvilket stiller købere af pakkerejser bedre end købere af separate flybilletter. Endvidere bemærkes det, at det er af afgørende betydning, at luftfartsselskaber ikke bliver ansvarlige for udbetalingen af refusion for flybillettens pris, såfremt pakkerejsen annulleres i medfør af direktivets regler, da dette vil være i strid med præambel 16 i forordningen. Styrelsen opfordrer generelt til, at der skabes et hensigtsmæssigt samspil mellem revisionen af pakkerejsedirektivet og den igangværende revision af øvrige forordninger på området.

Definitioner (artikel 3)

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF), Dansk Erhverv (DE) og Rejsearrangører i Danmark (RID) bemærker, at sammensatte rejsearrangementer aldrig rigtig har fungeret i praksis, og at det samme tyder på at blive tilfældet med den nye definition af pakkerejser. Organisationerne bemærker bl.a., at forslaget ændringer til artikel 3, stk. 2, litra b, (i), med det nye tidsmæssige perspektiv synes at være mere eller mindre umulig at håndtere i praksis.

Betalinger (artikel 5 a)

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF), Dansk Erhverv (DE) og Rejsearrangører i Danmark (RID) bemærker bl.a., at denne bestemmelse helt bør udgå, da den er unødigt byrdefuld og ikke proportional særligt henset til, at beskyttelsesbehovet allerede er dækket af den nuværende bestemmelse om insolvensbeskyttelse i pakkerejsedirektivet. Organisationerne bemærker endvidere, at indførelsen af denne bestemmelse vil få alvorlige konsekvenser for rejsearrangørers likviditet, og at den foreslåede undtagelse er langt fra tilstrækkelig. I forlængelse heraf fremhæves det, at undtagelsen udelukkende omfatter betalinger på aftaleindgåelsestidspunktet, hvilket efter organisationernes opfattelse gør anvendeligheden af denne mere eller mindre illusorisk, og der vil derigennem ikke opnås dækning for den likviditetsrisiko, som pålægges rejsearrangøren ved bestemmelsen. Organisationerne er endvidere af den opfattelse, at den foreslåede bestemmelse begrænser rejsearrangørernes mulighed for at konkurrere internt, er konkurrenceforvridende og medfører lavere forbrugerbeskyttelse.

Dansk Luftfart og DI Transport bemærker, at den foreslåede bestemmelse efter organisationernes opfattelse reelt er overflødig, fordi beskyttelsen allerede er indlejret i insolvensbeskyttelsen, hvorfor bestemmelsen bør modereres markant eller helt udgå. Endvidere bemærkes det, at bestemmelsen vil øge arrangørernes administrative byrde.

Dansk PersonTransport bemærker, at indførelsen af denne bestemmelse kan presse små og mellemstore virksomheders økonomiske stabilitet. Endvidere foreslår foreningen, at større forudbetalinger skal tillades, hvis dette kan begrundes med specifikke omkostninger forbundet med pakkerejsens organisation og gennemførelse.

Forbrugerrådet Tænk støtter forslaget om at begrænse rejsearrangørernes adgang til at kræve forudbetalinger af de rejsende. Organisationen finder

dog, at forslaget ikke er vidtgående nok, da begrænsningen undtager tilfælde, hvor forudbetalingen er nødvendig for at sikre en korrekt levering af pakkerejsen.

Indholdet af aftaler om pakkerejser (artikel 7)

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) bemærker, at dette vil medføre administrative konsekvenser, som endnu ikke kan kvantificeres.

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at organisationen støtter forslaget, og bemærker i relation hertil, at der bør være et obligatorisk krav om skriftlig kvittering til forbrugeren ved klager under rejsen.

Opsigelse af aftalen om en pakkerejse og fortrydelsesret inden pakkerejsens begyndelse (artikel 12)

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF), Dansk Erhverv (DE) og Rejsearrangører i Danmark (RID) bemærker bl.a., at pakkerejser er undtaget fra reglerne om fortrydelsesret i forbrugerrettighedsdirektivet, og at der med den foreslåede bestemmelse forsøges indført en form for individuel fortrydelsesret på pakkerejser. Organisationerne bemærker endvidere, at bestemmelsen er byrdefuld og får store økonomiske konsekvenser for rejsearrangørerne. I forlængelse af dette bemærkes det, at rejsearrangørerne pålægges en betragtelig risiko, der på nuværende tidspunkt er dækket af rejseforsikringer. På baggrund af ovenstående mener organisationerne, at artikel 12, stk. 2, bør udgå af forslaget. DRF, DE og RID bemærker i relation til den foreslåede artikel 12, stk. 4, at en tilbagebetalingsfrist på 14 dage er urealistisk, og at der bør indsættes en undtagelse, så betalingsfristen i ekstraordinære situationer kan gøres mere fleksibel eller længere.

Dansk Luftfart og DI Transport bemærker, at bestemmelsen giver adgang til, at forbrugere kan opsige aftalen omkostningsfrit, upåagtet at rejsearrangørerne allerede kan have afholdt en del af rejsens omkostninger. Brancheforeningerne mener, at det er urimeligt at pålægge rejsearrangørerne denne ekstra økonomiske risiko, der ofte vil betinges af forhold udenfor arrangørens kontrol. Endvidere bemærkes det, at forslaget derfor bør modereres markant eller udgå.

Dansk PersonTransport bemærker, at der skal tages højde for ekstraordinære omstændigheder. Endvidere bemærkes det, at fristen for refusionen kan føre til likviditetsproblemer for små og mellemstore virksomheder. Foreningen

foreslår, at der indføres differentierede refusionsfrister under hensyn til virksomheders størrelse.

Forbrugerrådet Tænk støtter, at reglerne om adgang til at afbestille ved krisituationer forbedres. Endvidere bemærkes det, at der bør gives forbrugere adgang til at udøve fortrydelsesret på 14 dage ved køb af en pakkerejse tilsvarende reglerne for forbrugerkøb.

Forsikring & Pension bemærker, at organisationen er positive overfor en præcisering af artiklen.

Vouchers (artikel 12 a)

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF), Dansk Erhverv (DE) og Rejsearrangører i Danmark (RID) bemærker bl.a., at der ikke er et behov for at detailregulere vouchere, og at den foreslåede regulering går for langt, hvad angår adgangen og retten til at få indløst vouchers efter deres udløbstid.

Dansk Person Transport bemærker, at vouchere eller kredit vil være mere økonomisk bæredygtigt for små og mellemstore virksomheder end kontant refusion.

Forbrugerrådet Tænk bemærker bl.a., at det er positivt, at vouchere gøres til et frivilligt alternativ, som også er dækket af konkursbeskyttelsen, og at voucheren automatisk refunderes, hvis den ikke bliver brugt inden for gyldighedsperioden. Endvidere fremhæver organisationen, at der allerede er en nogenlunde god forbrugerbeskyttelse i Danmark på disse punkter, men at den foreslåede ændring vil give klarere regler samt være en fordel for både danske forbrugere og danske rejsearrangører, hvis reglerne gælder i hele EU.

Omfanget og effektiviteten af beskyttelsen mod konkurs eller insolvens (artikel 17)

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF), Dansk Erhverv (DE) og Rejsearrangører i Danmark (RID) bemærker bl.a., at den foreslåede bestemmelses beskyttelse strækker sig for langt, og at denne beskyttelsesudvidelse vil skabe en mere usikker retstilstand. Endvidere bemærkes det, at det i artikel 17, stk. 2, bør tydeliggøres, at de foreslåede krav relaterer sig til den enkelte medlemsstats samlede konkursbeskyttelsesordning. I relation til tre måneders-fristen i artikel 17, stk. 6, bemærker organisationerne, at dette ikke er realistisk, og at der i stedet bør åbnes for en vis fleksibilitet, således at der i ekstraordinære situationer kan dispenseres fra denne tilbagebetalingsfrist.

Dansk Luftfart og DI Transport bemærker, at hvis forslaget indebærer en beskyttelse, som ligger ud over, hvad kunden har betalt, er forslaget for vidtgående og bør tilpasses, så beskyttelsen begrænses til kundens reelle tab.

Dansk PersonTransport bemærker, at denne beskyttelse er vigtig, men ikke må føre til, at de administrative og økonomiske byrder for virksomheder bliver for store.

Forbrugerrådet Tænk bemærker bl.a., at det er positivt, at der lægges op til en præcisering af reglerne for den obligatoriske konkursbeskyttelse. Forbrugerrådet Tænk bemærker endvidere, at den foreslåede bestemmelse kun delvist vil afhjælpe problemet med udenlandske rejsearrangører, som opfylder kravet til konkurssikring, men ikke er omfattet af en ordning, der tilbyder en beskyttelse tilsvarende den danske.

Trafikstyrelsen bemærker, at det vil medføre mere administrativt arbejde for medlemsstaterne, at de, jf. artikel 17 stk. 1 og 3, skal sikre og føre tilsyn med den beskyttelse mod konkurs og insolvens, som rejsearrangørerne har arrangeret.

Rejsearrangørens ret til regres og refusion (artikel 22)

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF), Dansk Erhverv (DE) og Rejsearrangører i Danmark (RID) foreslår, at bestemmelsen ændres fra en regresret til en pligt for leverandørerne til at refundere inden for 7 dage til rejsearrangørerne.

Dansk PersonTransport bemærker, at der bør indføres mekanismer, som sikrer, at rejsearrangører kan opnå rettidige refusioner fra deres leverandører.

Forbrugerrådet Tænk støtter, at tidsgrænserne for refusion præciseres, også for B2B-delen, således at rejsearrangøren ikke kan forhindres af sine underleverandører i at overholde 14 dages-fristen over for forbrugeren.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har foreløbigt været behandlet på i alt 6 møder i Rådets arbejdsgruppe vedrørende Forbrugerbeskyttelse og -oplysning. Overordnet set har der blandt medlemsstaterne været støtte til intentionerne bag Kommissionens forslag om at sikre en mere effektiv beskyttelse af rejsende og forenkle

og præcisere visse aspekter af direktivet. Medlemsstaterne støtter således det generelle formål med revisionen af det gældende pakkerejsedirektiv.

Der er generel enighed om, at det er nødvendigt at præcisere definitionen af pakkerejsebegrebet. Det øger bl.a. forbrugerbeskyttelsen, at direktivets anvendelsesområde præciseres og forenkles. Der er i mindre grad enighed om, hvorvidt begrebet sammensatte rejsearrangementer fortsat bør være omfattet af direktivets anvendelsesområde. Mange medlemsstater foreslår, at sammensatte rejsearrangementer udgår fra direktivets anvendelsesområde. Andre medlemsstater mener, at disse typer af rejseydelser i et vist omfang bør bevares, mens en tredje gruppe af medlemsstater foreslår, at arrangementerne inkorporeres i pakkerejsedefinitionen.

Der er i overvejende grad enighed om, at direktivet ikke skal regulere omfanget af rejsearrangørernes opkrævning af forudbetalinger. Enigheden afspejles ved, at den af Kommissionen foreslåede bestemmelse vedrørende begrænsning af forudbetalinger udgår i henhold til kompromisforslaget.

Herudover er der tilsvarende opbakning til, at omstændigheder på den rejsendes bopæl ikke bør indgå i vurderingen af, hvorvidt den rejsende gebyrfrit kan afbestille en pakkerejse. En sådan udvidelse af afbestillingsrettens geografiske område vil efter flere medlemsstaters opfattelse påføre rejsearrangører en betydelig økonomisk risiko, der ofte vil betinges af forhold udenfor arrangørernes kontrol.

Visse medlemsstater har forholdt sig kritisk til, at officielle rejseadvarsler udstedt af myndigheder kan tillægges betydning i vurderingen af, hvorvidt der foreligger uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder på f.eks. rejsedestinationen.

Der er også bred opbakning til forslaget om, at rejsearrangøren i de tilfælde, hvor en aftale opsiges, kan give den rejsende mulighed for at acceptere en voucher, som kan anvendes til en fremtidig rejse, i stedet for at modtage refusion. Det er essentielt for de fleste medlemsstater, at ordningen omkring vouchers skal være frivillig, hvilket der fortsat lægges op til med formandskabets kompromisforslag.

Flere medlemsstater kan støtte forslaget om at udvide insolvensbeskyttelsens omfang til at omfatte ethvert refusionskrav, herunder prisreduktioner. Visse medlemsstater forholder sig dog skeptisk til udvidelsens omfang.

Flere medlemsstater kan desuden støtte forslaget om at indføre en refusionsret for rejsearrangører over for tjenesteudbydere i de tilfælde, hvor sidstnævnte aflyser eller undlader at levere en ydelse som er en del af pakkerejsen. Visse medlemsstater har dog bemærket, at det kan være svært at håndhæve denne refusionsret over for tjenesteudbydere i 3. lande, og i tillæg hertil er det også blevet anført, at bestemmelsen (i modsætning til direktivets øvrige bestemmelser) bør kunne fraviges ved aftale, da der i modsat fald vil være tale om et indgreb i den grundlæggende aftalefrihed blandt erhvervsdrivende.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er enig med Kommissionen i, at der på baggrund af erfaringerne på pakkerejseområdet efter covid-19-pandemien er anledning til at se på en revision af pakkerejsedirektivet.

Regeringen er således positiv over for intentionerne om at skabe større klarhed over retstilstanden og at sikre en større grad af forbrugerbeskyttelse ved fremtidige kriser. Samtidig er det dog vigtigt, at der ikke indføres unødige byrder for erhvervslivet, da rejseindustrien udgør en betydningsfuld branche i Danmark. Derfor kan regeringen bl.a. støtte, at der med kompromisforslaget lægges op til, at bestemmelsen vedrørende begrænsning af rejsearrangørernes forudbetalinger udgår af direktivet. Regeringen er således opmærksom på, at en begrænsning af forudbetalinger kan være en betydelig byrde for rejseindustrien, og at der som udgangspunkt bør være aftalefrihed. Regeringen kan herudover bemærke, at rejsende – via Rejsegarantifonden – vil få fuld dækning for forudbetalinger, hvis rejsearrangøren skulle gå konkurs.

Regeringen anser det i den forbindelse for positivt, at forslaget indeholder præciseringer vedrørende afbestillingsrettigheder og giver mulighed for brug af vouchers som alternativ til refusion. Regeringen har noteret sig, at denne mulighed kræver udtrykkeligt samtykke fra den rejsende.

Regeringen finder det herudover positivt, at det foreslås, at forbrugernes beskyttelse mod rejsearrangørens insolvens eller konkurs også skal omfatte tilfælde, hvor den rejsende havde ret til refusion af forudbetalinger eller havde modtaget en voucher fra rejsearrangøren før dennes insolvens eller konkurs. Regeringen forholder sig dog yderst skeptisk til kompromisforslagets udvidelse af insolvensbeskyttelsen til også at omfatte prisreduktioner (f.eks. krav om forholdsmæssigt afslag), da en sådan udvidelse umiddelbart

vurderes at være vanskelig at håndtere i praksis for en rejsegarantifond, hvis primære formål er at sikre en hurtig dækning af bl.a. forudbetalinger til rejsende i anledning af rejsearrangørers insolvens.

Regeringen vil fortsat arbejde for, at direktivforslaget sikrer en hensigtsmæssig balance mellem et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og hensynet til rejsearrangørernes likviditet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev den 1. marts 2024 forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering, og der blev oversendt grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 14. februar 2024.